

Praca pielęgniarki w pracowni endoskopii

cz. 1.
Organizacja oraz wymogi techniczne, lokalowe i formalne

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie **szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą**

- Rozdział 3 - Wymagania dla niektórych pomieszczeń i urządzeń
- Rozdział 4 - Wymagania ogólnobudowlane
- Rozdział 5 – Oświetlenie
- Rozdział 6 - Wymagania dotyczące instalacji
- **Załącznik nr 5 SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA, JAKIM POWINNY ODPOWIADAĆ POMIESZCZENIA I URZĄDZENIA PRACOWNI BADAŃ ENDOSKOPOWYCH**

Załącznik nr 5

1. W skład pracowni badań endoskopowych wchodzi:
 - 1) gabinet badań górnego odcinka przewodu pokarmowego, w przypadku ich wykonywania;
 - 2) gabinet badań dolnego odcinka przewodu pokarmowego, w przypadku ich wykonywania, z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet, jeżeli nie ma wydzielonego pokoju przygotowań pacjenta, z bezpośrednim dostępem do pokoju badań, z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym;
 - 3) gabinet badań dróg oddechowych, w przypadku ich wykonywania;
 - 4) zmywalnia usytuowana między pokojami badań z bezpośrednim do nich dostępem, wyposażona w urządzenia do mycia i dezynfekcji lub sterylizacji endoskopów i narzędzi endoskopowych w sposób technologicznie powtarzalny oraz w wentylację mechaniczną nawiewno-wyciągową;
 - 5) pokój z co najmniej jednym stanowiskiem wybudzeniowym dla pobytu pacjenta po badaniu, jeżeli są wykonywane znieczulenia.

Załącznik nr 5 c.d.

2. W przypadku wykonywania zabiegów na drogach żółciowych i trzustkowych, w pracowni badań endoskopowych znajduje się wydzielony gabinet badań z aparatem rentgenowskim. Zabiegi te mogą być wykonywane również w pracowni obrazowej.
3. Dopuszcza się wykonywanie wszystkich rodzajów badań i zabiegów przewodu pokarmowego w jednym pokoju, pod warunkiem ich przeprowadzania z zachowaniem rozdziálu czasowego dla poszczególnych rodzajów badań.
4. Dopuszcza się usytuowanie zmywalni w innym miejscu niż między gabinetami, pod warunkiem zapewnienia transportu endoskopów skażonych i zdezynfekowanych w szczelnie zamykanych pojemnikach.
5. W zmywalni dodatkowo montuje się urządzenia do mycia i dezynfekcji pojemników transportowych w sposób technologicznie powtarzalny.

Załącznik nr 5 c.d.

6. Endoskopy przechowuje się w sposób zabezpieczający przed ich wtórną kontaminacją.
7. Narzędzia endoskopowe używane w czasie badań do wykonywania biopsji i zabiegów sterylizuje się przed użyciem i przechowuje jako wyrób sterylny.
8. Do badań i zabiegów endoskopowych można używać wyłącznie endoskopów ze szczelną optyką, umożliwiającą ich mycie i dezynfekcję w pełnym zanurzeniu.

Dokumentacja medyczna- wymogi formalne

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania

Rozdział 2 Dokumentacja podmiotu leczniczego

§ 12. 1. Podmiot leczniczy prowadzący szpital sporządza i prowadzi:

- 1) dokumentację indywidualną wewnętrzną w formie historii choroby lub karty noworodka;
- 2) dokumentację indywidualną zewnętrzną w formie: a) karty informacyjnej z leczenia szpitalnego, b) książeczki zdrowia dziecka, c) skierowania;
- 3) dokumentację zbiorczą wewnętrzną w formie: a) wykazu głównego przyjęć i wypisów, b) wykazu odmów przyjęć i porad ambulatoryjnych udzielanych w izbie przyjęć lub wykazu odmów przyjęć w szpitalnym oddziale ratunkowym, c) wykazu chorych oddziału, d) wykazu raportów lekarskich, e) wykazu raportów pielęgniarskich, f) wykazu raportów fizjoterapeutycznych, g) **wykazu zabiegów**, h) wykazu bloku operacyjnego albo sali operacyjnej, i) wykazu bloku porodowego albo sali porodowej, j) wykazu noworodków, k) **wykazu pracowni diagnostycznej**;

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania c.d.

2. W przypadku gdy co najmniej dokumentacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a, jest prowadzona w postaci elektronicznej, prowadzenie dokumentacji, o której mowa w ust. 1 pkt 3, **nie jest wymagane**.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 6 kwietnia 2020 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania c.d.

§ 29. Wykaz zabiegów zawiera:

- 1) numer kolejny pacjenta w wykazie;
- 2) datę wykonania zabiegu;
- 3) imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL pacjenta, jeżeli został nadany, w przypadku noworodka – numer PESEL matki, a w przypadku braku numeru PESEL – rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) oznaczenie osoby zlecającej zabieg, zgodnie z § 10 pkt 3 lit. a, a w przypadku gdy zlecającym jest inny podmiot – także nazwę tego podmiotu;
- 5) adnotację o rodzaju zabiegu i jego przebiegu;
- 6) oznaczenie lekarza albo innej osoby uprawnionej do udzielania świadczeń zdrowotnych wykonującej zabieg, zgodnie z § 10 pkt 3.

Kontrola epidemiologiczna- wymogi formalne

- Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2018 r. poz. 151 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz.U. 2010 nr 100 poz. 645).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. 2010 nr 100 poz. 646).

Kontrola procesu dekontaminacji- wymogi formalne

Ogólne **wytyczne** dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia – 2017 r.

Polskie Stowarzyszenie Sterylizacji Medycznej

Stowarzyszenie Higieny Lecznictwa

Polskie Stowarzyszenie Pielęgniarek Epidemiologicznych

Ogólne wytyczne...

5.1 Dokumentacja procesów mycia i dezynfekcji

Dokumentacja powinna zawierać wykaz wyrobów/zestawów poddawanych myciu i dezynfekcji oddzielny dla każdego wsadu mytego, dezynfekowanego maszynowo, z określeniem nazwy lub kodu, ilości, właściciela/ użytkownika, zapis parametrów mycia i dezynfekcji, wynik wskaźnika chemicznego kontroli mycia, numer myjni, numer wsadu, datę i autoryzację personelu wykonującego.

5.1 c.d.

Dokumentacja manualnych procesów mycia i dezynfekcji powinna zawierać: nazwę i stężenie preparatu dezynfekcyjnego, datę przygotowania roztworu, czas dezynfekcji, wynik pozostałości zanieczyszczeń białkowych (jeżeli był wykonywany), datę i autoryzację personelu wykonującego dekontaminację.

Raporty/ protokoły/ karty zapisowe mycia i dezynfekcji mogą być prowadzone manualnie bądź elektronicznie.

Osoba nadzorująca te procesy zobowiązana jest do codziennej kontroli dokumentów i potwierdzania podpisem ich zgodności z wewnętrznymi procedurami dekontaminacji

Regulacje wewnętrzne

Każda pracownia endoskopowa powinna sporządzić własne instrukcje w zakresie:

- dekontaminacji endoskopów i akcesoriów endoskopowych oraz sposobu ich przechowywania
- dekontaminacji powierzchni pracowni endoskopowej
- sposobu dokumentowania procesów dekontaminacji
- sposobu dokumentowania wykonanych badań endoskopowych

Wyposażenie i wymogi w zakresie urządzenia/organizacji sali endoskopowej

1. Zmywalne powierzchnie
2. Możliwość zaciemnienia sali lub sala wyłącznie ze sztucznym źródłem światła
3. Instalacja gazów medycznych i próżni
4. Stół zabiegowy wraz z udogodnieniami pozwalającymi na pozycjonowanie pacjenta
5. Stolik zabiegowy wraz z wyposażeniem w sprzęt jednorazowy i leki (zapas na jeden dzień roboczy)
6. Sprzęt endoskopowy
7. Sprzęt monitorujący parametry życiowe pacjenta

wyposażenie c.d.- pomieszczenie dekontaminacji

1. Ujęcie wody bieżącej wraz z „korytem” umożliwiającym wstępne mycie endoskopów
2. Myjnia automatyczna/ sterylizator do endoskopów
3. Sterylizator do jałwienia osprzętu endoskopowego, jeżeli stosowany jest sprzęt wielorazowy (opcjonalnie)
4. Szafa do przechowywania zdekontaminowanych endoskopów lub inne rozwiązanie techniczne zabezpieczające endoskopy

Sterylizacja endoskopów - niskotemperaturowa

1. Tlenek etylenu:

- 30-65°C i czas ekspozycji 3-7 godzin
- wada: toksyczny gaz, konieczna degazacja w odizolowanym, klimatyzowanym pomieszczeniu przez 7 dni

2. Sterylizacja plazmowa:

- temp. procesu poniżej 50°C, czas ok 75 minut
- możliwość użycia bezpośrednio po sterylizacji
- bezpieczny dla pacjenta i otoczenia
- wada: słaba możliwość penetracji światłą endoskopu

3. Sterylizacja radiacyjna (promieniowanie gamma)

- wada: bardzo wysokie koszty

Dezynfekcja wysokiego stopnia

1. To całkowita eliminacja wszystkich mikroorganizmów na instrumencie z wyjątkiem niewielkiej liczby sporów bakterii.
2. Preparaty na bazie: kwasu nadoctowego, nadtlenku wodoru, nadwęglanu sodu (niewskazany- aldehyd glutarowy)
3. Zgodność z normą EN14885 fazą 2, etapem 2

Myjnie- podstawowe wymogi:
- rejestracja przebiegu procesu dekontaminacji
- dozowanie preparatu do każdego procesu

specjalistyczne szafy endoskopowe
- stały przepływ sterylnego powietrza
- monitoring warunków- temp, wilgotność, czas przechowywania

Przelotowe szafy endoskopowe

Podstawowe warunki przechowywania zdekontaminowanych endoskopów

1. Zabezpieczenie przed kontaminacją z powietrza (osłonić czystym mikrobiologicznie materiałem lub w szafie, nie przechowywać w „walizce”)
2. Zapewnić cyrkulację powietrza (otwory w ścianach szafy, nie osłaniać plastikowymi pokrowcami)
3. Zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi, w pozycji wiszącej

Bronchoskop sztywny

bronchofiberoskop

EBUS

EBUS

